

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.077/2017/18.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Márton Gizella előadó bíró
 . Rothermel Erika bíró

Az I. rendű felperes: I.rendű felperes neve
(cím)

Az I. rendű felperes képviselője: . Benke Barnabás pártfogó ügyvéd
(cím)

A II. rendű felperes: II.rendű felperes neve
(cím, tartózkodási hely: cím)

A II. rendű felperes képviselője: . Kaiser István ügyvéd
(cím)

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Megyei
Kormányhivatal
(9022 Győr, Türr István utca 1.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: gyermek védelembe vétele tárgyú
határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:őri Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság
17.K.27.786/2015/19. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.27.786/2015/19. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja;
- kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati költséget;
- kötelezi továbbá az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

A pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az I. rendű felperes viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. és a II. rendű felperesek élettársi kapcsolatából született a kiskorú **Sz.** utónevű gyermek, aki a II. rendű felperes háztartásában él, az I. rendű felperes pedig a Vas Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala VAC/SZGY/1-9/2013. számú határozata szerint meghatározott módon és időben jogosult kapcsolattartásra.
- [2] Az I. rendű felperes 2013. szeptember 23-án kérte a gyermek védelembe vételét, kapcsolattartási problémákra hivatkozva. A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala Járási Gyámhivatala hivatalból védelembe vételi eljárást indított. Megismételt eljárásban az eljárás lefolytatására a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Csornai Járási Hivatala került kijelölésre. A megismételt eljárásban a gyámhatóság elrendelte a gyermek klinikai és mentál-higiéniai szakpszichológiai vizsgálatát, és beszerzésre került a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának javaslata, az osztályfőnök véleménye, a gyermek háziorvosa által kiállított igazolás.
- [3] Az igazságügyi pszichológiai szakértői vélemény alapján az elsőfokú gyámhatóság a 2015. augusztus 6-án kelt GY-01C/GYH/283-85/2015. számú határozatával elrendelte a kiskorú gyermek védelembe vételét, egyúttal a gyermek részére családgondozót rendelt ki, és arra kötelezte az I. és II. rendű felpereseket, hogy a kirendelt családgondozóval működjenek együtt, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében vegyenek részt a Gyermekjóléti Szolgálat által biztosított mediáción. A gyámhivatal a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 85.§ (2) és (3) bekezdése alapján döntött a gyermek védelembe vételéről, mert az igazságügyi szakvélemény alapján azt állapította meg, hogy a gyermek veszélyeztetettsége fennáll a szülők által tanúsított magatartás és az annak következtében kialakult állapot miatt. Határozatában rögzítette, hogy a II. rendű felperes vállalta a Győri Gyermekjóléti Központtal az alapellátás keretében történő együttműködést, míg az I. rendű felperes vállalta ugyan az együttműködést, de nem a Győri Gyermekjóléti Központtal, mivel azzal - tájékoztatása alapján - személyiségi jogi perben állnak. A Gyermekjóléti Központ úgy nyilatkozott, hogy az ügyfelekkel szemben nem elfogult. A pszichológusi szakvélemény

szerint a gyermek kissé szorongó, nehezen éli meg a konfliktushelyzeteket. Mindkét szülőjéhez kötődik, érzelmileg legintenzívebben a II. rendű felpereshez. Fontos, biztonságot adó számára az apai kapcsolat, fontos az anyai közelség. Szeretne mindkét szülőjének megfelelni, büntudata van. Mindkét szülő irányában diszharmonikus kapcsolatot jelzett a projektív teszt. Pszichológiai értelemben a szülők közti feszült viszony az, amely a gyermek egészséges személyiségfejlődését veszélyezteti. A gyermek számára szakmai segítség egyik szakvélemény alapján sem szükséges. A szülők problémáinak megoldásában, az aktuális, közös gyermeküket közvetlenül vagy közvetve érintő élethelyzeteik normál mederbe terelése érdekében szükséges, hogy mediátorral együttműködjenek, ezért is szükségesnek tartotta a gyámhivatal a gyermeket védelembe venni.

- [4] Az elsőfokú határozat ellen mindkét felperes fellebbezést nyújtott be, és az alperes a 2015. október 8-án kelt GYC-01/1127-7/2015. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Kifejtette, hogy a gyermek az anya háztartásában nem veszélyeztetett, azonban a szülők közti konfliktusos helyzet és annak a gyermekre gyakorolt hatása miatt indokolt volt a családgondozás, amelyet a szülők teljes körű együttműködésének hiányában védelembe vétel keretében kellett megvalósítani.

A kereseti kérelmek és az alperesi ellenkérelem

- [5] Az alperes határozatának felülvizsgálata iránt mindkét felperes külön beadványban keresetet nyújtott be.
- [6] Az I. rendű felperes nemcsak a pszichológusi szakvéleményt támadta, de a kapcsolattartással kapcsolatban is problémákat jelzett. Vitatta, hogy a feszült viszony veszélyeztetné a gyermeket. Állította, hogy a II. rendű felperes nem megfelelően neveli a gyermeküket és annak állapotáról különféle igazolások beszerzését indítványozta, és hivatkozott az alperes elfogultságára is.
- [7] A II. rendű felperes keresetében azt vitatta, hogy a gyermek veszélyeztetettsége fennállna.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a mindkét kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság mindkét felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy az eljárásnak nem voltak tárgyai a II. rendű felperes gyermeknevelésre alkalmasságának vizsgálatára, sem a kapcsolattartás végrehajtására irányuló eljárások és a kapcsolattartás problémái sem. Kifejtette továbbá, hogy a gyermek egészségi állapotára, a nem megfelelő nevelésére vonatkozóan előterjesztett bizonyítási indítványok megalapozatlanok, mert nem volt szükséges a gyámhatósági eljárásban a gyermek állapotának

egészségügyi szempontból történő vizsgálata. A hatóság a döntését ugyanis javarészt a pszichológus szakértő véleményére alapította és a szülők közötti konfliktus megoldása érdekében - amely konfliktus már a gyermeket veszélyeztette -, tartotta indokoltnak a gyermek védelembe vételét. Mindezekre tekintettel - utalt rá a bíróság - szükségtelen volt az alperesi eljárást megelőző eljárás jogszerűségének vizsgálata, és más szakértőkkel kapcsolatos vizsgálat, azok megállapításainak felülvizsgálata. A bíróság szerint az I. rendű felperes a pszichológus szakértő szakvéleményével szemben konkrétumok nélküli kifogásokat tett, amelyek a szakvélemény lerontására nem voltak alkalmasak. A szakértő véleményét a szakvélemény tartalmazta, a vizsgálatról készült dokumentumok pedig nem képezték a szakvélemény megismerhető részét, így az annak beszerzésére irányuló I. rendű felperesi bizonyítási indítványt mellőzte. Az eljárás során a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 132.§ (1) bekezdése alapján csak a gyermek vizsgálatát kellett elvégezni, ezért az egész család szakértői vizsgálat alá vonására tett indítványt alaptalannak ítélte. A védelembe vételi eljárásra soron kívüliséget jogszabály nem ír elő, a hatóság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az eljárási cselekmények egymást követték, ezért a hatóság az eljárás lefolytatására irányuló kötelezettségének eleget tett. A szakértői vélemény elkészítésének határideje a Gyvt. 132.§ (1a) bekezdése alapján 30 nap volt, amelynek túllépése az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabálysértést valósított meg, ezért ez a jogsértés a határozat hatályon kívül helyezését nem indokolta. Hangsúlyozta a bíróság, hogy nem képezték az eljárás tárgyát a II. rendű felperes másik gyermekével kapcsolatos kifogások, ezért azokat nem kellett vizsgálni és a Győri Gyermejkölési Szolgálat ellen kezdeményezett peres eljárások okán sem lehetett elfogultságot megállapítani.

- [10] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a kereseteket alaptalannak ítélve a gyermek veszélyeztetettségét megállapította és a védelembe vételt indokoltnak tartotta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen az I. rendű felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. évi törvény (a továbbiakban: Pp.) 7.§ (2) bekezdését, mert a bíróság nem tájékoztatta a jogairól és a kötelezettségéről, a pártfogó ügyvéd igénybevételeének lehetőségéről. Sérelmezte továbbá, hogy a bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdését is megsértette, mert nem tért ki ítéletében az I. rendű felperes által csatolt okirati bizonyítékok értékelésére, illetve esetleges mellőzésére.

Állította, hogy a tényállás nincs feltárva, ezért az ítélet sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését is. A Pp. 84.§ (1) bekezdésének megsértésére akként hivatkozott, hogy a bíróság számára az illetékmentességre vonatkozó tájékoztatást nem biztosította. Előadta, hogy a Pp. 100/A.§ (1) bekezdését a bíróság megsértette, mert a kézbesítési megbízottról és annak szükségességéről tájékoztatást nem kapott, így a kézbesítés szabályait a bíróság nem tartotta be. Állította, hogy a bíróság a jogérvényesítéshez fűződő jogát, emberi méltóságát, személyiségének kibontakozását gátolta, sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, ésszerű határidőn belül nem kerültek a kérelmei elbírálásra. Állította továbbá, hogy a Gyvt. 132.§ (1a) bekezdését a bíróság megsértette, mert a szakértő 30 napot túllépve adott szakvéleményt, amely az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértés volt. Jogszabálysértésként hivatkozott a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 92.§ (1) és (2) bekezdése, továbbá a Gyer. 33.§-ának közelebbről meg nem jelölt rendelkezései megsértésére a kapcsolattartás kapcsán megfogalmazott kifogásaival összefüggésben. Kért figyelembe venni a Győri Ítéltábla ítéletében megállapítottakat is.

[12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

[13] A II. rendű felperes észrevételt nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] Az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

[15] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdés és 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt jogszabálysértések keretei között, az I. rendű felperes keresetének elutasítása körében vizsgálta felül. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a felülvizsgálati kérelemmel élő fél kötelezettsége a jogszabálysértés pontos, konkrét jogszabályhelyre vonatkozóan történő megjelölése. Az I. rendű felperes a Gyer. 33.§-ának megsértésére hivatkozott, de nem jelölte meg, hogy annak pontosan melyik rendelkezését sértette a jogerős ítélet, ezért ez a jogszabálysértésre való hivatkozása érdemben nem vizsgálható felül. A Csjt. 92.§ (1) és (2) bekezdésének megsértésére való hivatkozás kapcsán a Kúria arra mutat rá, ezek a rendelkezések nem az ügy tárgyához kapcsolódnak, mivel azok a szülői felügyelet megszüntetésével, szünetelésével, a kapcsolattartásra vonatkozó szabályokkal összefüggő rendelkezések, és ezek a kérdések nem voltak az ügy tárgyai, ezért ezek a felülvizsgálati eljárás során sem vizsgálhatóak érdemben. Az I. rendű felperes továbbá állította, hogy a jogérvényesítéshez fűződő jogát, az emberi méltóságát, a személyiségének kibontakozását gátolta a bíróság, sérült a

tisztességes eljáráshoz való joga, ésszerű határidőn belül a kérelmei nem kerültek elbírálásra. Az I. rendű felperes ezekhez a jogsértésekhez konkrét jogszabályhellyel megjelölt jogsértést nem társított, ezért ezek a hivatkozások érdemben szintén nem voltak felülvizsgálhatók.

- [16] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Gyvt. 132.§ (1a) bekezdése szerint a szakértői vélemény elkészítésének határideje 30 nap. Ezt a rendelkezést a 2015. évi CLXXXVI. törvény 42.§ (8) bekezdése iktatta be a Gyvt.-be 2016. január 1-jai hatállyal azzal, hogy ezt a rendelkezést a hatálybalépést követő eljárásokban kell alkalmazni. A perbeli szakértői vélemény elkészítésére 2015. május 22-én került sor, így ezzel a szakvéleménnyel kapcsolatban a Gyvt. 132.§ (1a) bekezdésének megsértésére nem kerülhetett sor, erre a rendelkezésre az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott és az I. rendű felperes ennek megsértését tévesen állította. A szakértő kirendelésére a 2015. március 5-én meghozott GY-01C/GYH/283-2/2015. számú végzéssel került sor. A szakértőt kirendelő végzésben a hatóság a szakvélemény elkészítésére 30 napot szabott. A Szakértői Intézet a végzést 2015. március 11-én vette át és a 30 napos határidő lejártá előtt, 2015. április 9-én kérte a határidő meghosszabbítását, amelyről a gyámhivatal a 2015. április 13-án kelt GY-01C/GYH/283-10/2015. számú végzésével döntött és a szakértői vélemény elkészítésére a határidőt 2015. május 20. napjáig meghosszabbította, erről a feleket tájékoztatta. A szakértői vélemény elkészítésére 2015. május 22-én került sor. A határidő két napos túllépése nem valósított meg az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, ezt az I. rendű felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul állította. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben helytállóan állapította meg, hogy a gyámhatóság az eljárási cselekményeket folyamatosan végezte, az eljárás elhúzódása nem állapítható meg, ezzel összefüggésben az eljárás során az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértés nem történt.
- [17] Az I. rendű felperes a felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy a Pp. 7.§ (2) bekezdése, 84.§ (1) bekezdése és a 100/A.§ (1) bekezdése megsértésre került. Az I. rendű felperes a keresetében teljes személyes költségmentesség engedélyezését kérte. A bíróság a költségmentesség engedélyezése iránti kérelem kapcsán a 17.K.27.786/2015/2. számú végzésében tájékoztatta az I. rendű felperest az engedély feltételeiről és felhívta, hogy a személyes költségmentesség engedélyezéséhez szükséges nyomtatványt töltsse ki és az igazolásokat nyújtsa be. Továbbá tájékoztatta arról is, hogy a Pp. 100/A.§ (1) bekezdése alapján kézbesítési megbízottat kell megbízni, ha belföldön lakóhellyel, tartózkodási hellyel nem rendelkezik. Az I. rendű felperes 3. sorszám alatt kézbesítési megbízottat jelentett be, ezért iratellenes az állítása, hogy a Pp. 100/A.§ (1) bekezdése alapján megfelelő tájékoztatást a

kézbesítési megbízotti eljárással kapcsolatban nem kapott. A Pp. 84.§ (1) bekezdését tétélesen idézte a bíróság a 2. számú végzésében, ezért az erről szóló tájékoztatás hiányát is az I. rendű felperes iratellenesen és alaptalanul kifogásolta.

- [18] A költségmentesség magába foglalja az illetékmentességet, az eljárás során felmerült költségek előlegezését, a perköltség biztosíték letétele alóli mentességet és ha azt a törvény lehetővé teszi, a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti igényt. A pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről való tájékoztatással kapcsolatban a bíróság jogsértést nem követett el, mert a bíróság 17.K.27.786/2015/13. számú, 102. mintán küldött, idéző végzésében a pártfogó ügyvéd kirendelésének szabályairól tájékoztatást adott, kitérve arra, hogy arról a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat dönt [2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) 11.§, Pp. 87.§ (1) bekezdés].
- [19] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében a rendelkezésre álló és releváns bizonyítékokat értékelte, a további bizonyítékok és bizonyítási indítványok mellőzésének kellő indokát adta, ezért a Pp. 221.§ (1) bekezdésében és a 206.§ (1) bekezdésében foglalt előírások nem kerültek megsértésre. A Győri Ítéltábla ítéletének csatolására nem került sor, ezért és a Pp. 275.§ (1) bekezdésében foglalt tiltó rendelkezés értelmében annak értékelésére nem kerülhetett sor.
- [20] A Kúria a jogerős ítéletet - annak felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintve - a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [22] A pervesztes I. rendű felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselettel felmerült felülvizsgálati költsége megfizetésére, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére.
- [23] A pártfogó ügyvéd díját a Pp. 87.§ (1) bekezdése szerint a pervesztes I. rendű felperes viseli teljes egészében.

Budapest, 2018. január 10.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella s.k. előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró